

Tárgytematika

Mindennapi szociális ismeretek

NGB_SM075_1

Tárgyfelelős neve: dr. Budai István **Félév:** 2013/14/2
Beszámolási forma: Folyamatos számonkérés
Tárgy heti óraszám: 0/2/0 **Tárgy féléves óraszám:** 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

Bevezetés a mindennapi élet szociális problémáiba, keletkezésük okainak feltárásába. Problémakezelő és megküzdési stratégiákat ajánlása a laikus, az önkéntes és az intézményes/professionális segítségnyújtás formáival, módszereivel és eszközeivel, így az egyének, csoportok, családok és közösségek együttműködési lehetőségeivel. Szándéka a részt vevő hallgatók motiválása és pozitív viszony kialakítása a szociális szakmai tevékenységgel kapcsolatban, továbbá hozzájárulni a strukturált gondolkodás, a kritikus elemzés, a nyílt és világos kommunikáció, a kreativitás, a csapatban dolgozás és az önbizalom fejlődéséhez.

TANTÁRGY TARTALMA

A társadalom és szociális problémák témakörében a tanári ajánlások és a hallgatói vállalások alapján alakul ki a tantárgy tartalma és programja.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Foglalkozáson való részvétel:

Maximum 3 alkalommal történő hiányzás igazolható, azon túl félév végi aláírás megtagadására kerül sor.

Alapvető követelmény az órai diskurzusokon való aktív, alkotó közreműködés.

Félév közbeni követelmény

1-2. alternatív lehetőség:

Szociális témakörben a hallgatói érdeklődés és/vagy a tanári ajánlások alapján egyéni munka elvégzése és annak *bemutatása a tanórán, vagy írásban*. Vállalási lehetőségek:

- irodalom feldolgozása, elemzése, ajánlása (fenti jegyzék, vagy a tanárral való megállapodás alapján)
- film feldolgozása, elemzése, ajánlása (pl. Pokoli lecke, Legyek ura, Második nekifutás, Ha..., Kísérlet, Hullám stb. vagy a tanárral való megállapodás alapján)
- dokumentum elemzés (szükségletfelmérés, szociális fejlesztési terv, projekt beszámoló, jelentés készítés)
- internetes fórumon, vagy sajtóban, médiában megjelent tudósítás feldolgozása, elemzése
- interjúzás adott településen, szociális szolgáltatásban/intézményben, önkormányzatnál, vállalatnál, munkahelyen, iskolában a szociális problémákról és kezelési lehetőségekről
- interjú alapján adott szociális probléma okai és kezelése – esettanulmány, vagy poszter

bemutató

- Interjú szociális munkással, vagy szociális munkás gyakornokkal munkájáról és kompetenciáiról
- szerepjáték és tanulságai, pl. hogyan éli meg helyzetét a szociális problémával küszködő (fogyatékkal élő, hajléktalan, roma, idős stb.)? Hogyan élte meg a szerepet játszó és a megfigyelő?
- idegen nyelvű tanulmány szakfordítása.

A 3-4 oldalas írásos munkák nyomtatott formában történő beadásának határideje a félév utolsó előtti óráján személyesen nyomtatott formában.

3. alternatív lehetőség:

Szociális témakörben a tanár ajánlásai, és/vagy hallgatói vállalkozás alapján 3 fő közös munkájával szakmaközi problémakezelő projekt megtervezése és bemutatása a szemináriumi csoport előtt.

Az értékelés szempontjai: a téma világos felvázolása, elemzése, helyzetelemzés, szükséglet felmérés, a tervek, saját gondolat, dilemmák, következtetések, további kérdések pontos megfogalmazása. A dolgozat, ill. a prezentációk pótlására nincs, a dolgozat/prezentáció javítására a vizsgaidőszak első két hetében van lehetőség.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Kötelező tananyag/irodalom:

- Budai I. (2012): Tanulási segédanyag a „Szociális munka alapjai” c. stúdium tanulmányozásához (tanszéki honlap:www.sze.eszi.hu, tanszéki honlap, oktatási segédletek, Budai) és az előadások dia anyaga

Ajánlott tananyag/irodalom:

Szakirodalom:

- Ambrus P. (1999): *Dzsumbúj*. Magvető K.
- Betlen A. (2003): Mint aki rajzszögbe ült... *Esély* 5. 107-116.
- Bíró Gy. – Vadász A. (2003): A hajléktalan személyek sérelmére elkövetett bűncselekmények egyes kérdései. *Esély* 4., 31-55.
- Buroughs, W. S (1995): *A narkós*. Lord Bp.
- Botte, M-F. (1996): *Egy gyermek ára*. Pont K.
- Buda B. (1985): *Empátia, a beleélés lélektana*. Gondolat K.
- Budai I. – Somorjai I. (szerk.) (1997): *Tanulmányok a szociális munka világából I. Vesztéségek és kezelésük...* SZIF, Győr.
- Budai I. - Nárjai M. (szerk.) (2011): *Közösségi munka – társadalmi bevonás – integráció*. Szöveggyűjtemény. A tanszéki vagy a TÁMOP 544 C Útitársak projekt honlapja.
- Budai I. - Nárjai M. (szerk.) (2012): *Együttműködés és felelősségvállalás tanulása a szociális és közösségi munkában*. Széchenyi István Egyetem, Győr. Tanszéki honlap, vagy a TÁMOP 544 C Útitársak projekt honlapja.
- Csányi V. (2005): *Etológia és társadalom*. Ulpius Ház
- Frick, L. (1980): *És rajta ki segít?* Európa K.
- Ferge Zs. (2000): Társadalmi értékek megítélése In: *Elszabaduló egyenlőtlenségek* Hilscher Rezső Szoc. pol. Egyesület
- Gyorsjelentés a díjhátralék(osok)ról. (1998) SZSZSZ
- Gyorsjelentés a fogyatékos emberek helyzetéről. (1997) SZSZSZ
- Gyorsjelentés a gyermekszegénységről. (2000) SZSZSZ
- Gyorsjelentés a szegénységről. (1996) SZSZSZ
- Hankiss E. (2009): *Csapdák és egerek* Manager K – Médiavilág.
- Háberman Z. (2003): „Ahhoz, hogy elviselje az ember a stresszt, kellett valami oldószer” *Esély*, 4. 63-85.

- Iványi G. (1997): *Hajléktalanok*. Sík K.
 - Jones-Gorlin, N. (2004): *Pedofília*. Ulpius Ház
 - Kecskés É. (2005): *Dzsumbujisták*. SZSZSZ
 - Kerecsi K. (1995): *A védtelen gyermek*. KJK, Bp.
 - Keuls, Y (1992): *A gyilkos fű*. Magazin Kiadó
 - Konrád Gy. (1969): *A látogató*. Magvető K.
 - Kostyál L. Á. (2009): Mélyszegénységben élők kapcsolata egyes szociális szolgáltatásokkal. *Kapocs* 41. 42-51.
 - Kozma J. (2004): Napszámosok. *Esély*, 6. szám, 37-63.
 - Könczei Gy. (1992): *Fogyatékosok a társadalomban*. Gondolat
 - Pataki F. (2011): *A varázsát vesztett jövő*. Noran Libro, Budapest.
 - Rácz J. – Hoyer M. (1995): Fiatalkori devianciák és kortárs csoportok. *Esély* 3, 44-56.
 - Szász A. (2003): Néhány észrevétel Tamási Erzsébet A családon belüli erőszakról ... című cikkéhez. *Esély* 4. 115-120.
 - Szirbik D. (2008): Lehet-e esélyegyenlőségre nevelni a kortárs irodalomban? Az esélyegyenlőség megjelenése a Harry Potterben. *Esély* 2. 93-105.
 - Tamási E. (2003): A családon belüli erőszakról – csendesebb, szentségtörő módon. *Esély* 3.
 - Tenczer T. (1997): Veszélyeztetettség és kriminalitás a gyermek és ifjúkorban. *Esély* 3. 76-86.
 - Tódor J. (2004): Aluljárók népe. Árgus Kiadó.
 - Vajda Zs. (2003): Az iskola, a társadalom és a társadalmi hátrányok. *Esély* 3. 18-33.
 - Watzlawick-Weakland-Fisch (1990): *Változás*. Gondolat K.
 - Welsh, I. (1998): *Trainspotting*,
 - Welsh, I.: *Skagboys*. Cataphillus.
- Szépirodalom:
- Ajar, E (1975): *Előttem az élet*. Európa K.
 - Bíró K. (2013): *Fércmű*. Abovo.
 - Carroll, L: *Alice Csodaországban*
 - Cormier, R: *Csokoládéháború*
 - Gerlóczy M. (2003): *Igazolt hiányzás*. Ulpius Ház.
 - Gerlóczy M. (2013): *Létra*. Scolar.
 - Golding, W.: *Legyek ura*. Európa K.
 - Gorkij, M: *Éjjeli menedékhely*
 - Heller, J: *A 22-es csapdája*
 - Huxley: *Szép új világ*
 - Jersild, A: *A gyerekek szigete*
 - Kesey, K.: *Száll a kakukk fészkére*. Európa K.
 - Miller, A: *Az ügynök halála*
 - Lewis, O. (1986): *Sanchez gyermekei*. Európa K.
 - Pergrand, L: *Gombháború*. Móra K.
 - Orwell, G.: *1984*. Európa K.
 - Orwell, G.: *Állatfarm*. Európa K.
 - Orwell, G: *Csavargóként Párizsban és Londonban*. Cartaphilers
 - Saint-Exupery: *A kis herceg*
 - Salinger, J.D: *Zabhegyező*. Európa K.
 - Tar S. (2004): *Az alku. Gonosz történetek*. Noran K.
 - Teller, J. (2011): *Semmi*. Scolar.
 - Updike, J.: *Szegényházi vásár*. Szépirodalmi K.